

TOTBİD Dergisi
2021 Yılı 20. Cilt 5. Sayı
SÖZLÜK

TOTBİD Dergisi

2021 Yılı 20. Cilt 5. Sayı, Yabancı Kökenli Sözcükler ve Türkçe Karşılıkları

Katkıda Bulunanlar

Dr. İrfan Esenkaya

Dr. Tayfun Bacaksız

Dr. Serkan Erkuş

Kullanılışı	Orijinali/Aslı	Türkçe Karşılığı
abraziv	<i>abrasive</i>	sürtünme, kazıyıcı, aşındırıcı, aşındıran
absorpsiyon	<i>absorption</i>	emilim, emme, emilme
adheziv	<i>adhesive</i>	yapışık, yapışkan, donuk
adhezyon	<i>adhesion</i>	yapışma, yapışkanlık
aerobik	<i>aerobic</i>	havacıl, oksijenli
ambulasyon	<i>ambulation</i>	gezme, dolaşma
analjezik	<i>analgesic</i>	ağrı kesici, ağrı dindirici
anterior	<i>anterior</i>	ön, ön taraf
artrodez	<i>arthrodesis</i>	eklem sabitleme, eklem dondurma
artrofibrozis	<i>arthrofibrosis</i>	eklem sertliği, hareket kısıtlılığı
artroliz	<i>arthrolysis</i>	sertleşmiş eklemdaki yapışıklığın cerrahi olarak gevşetilmesi
artropati	<i>arthropathy</i>	eklem hastalığı
artrotomi	<i>arthrotomy</i>	eklemin ameliyat ile açılması
aseptik	<i>aseptic</i>	mikropsuz
asimetrik	<i>asymmetric</i>	bakışık olmayan
augment	<i>augment</i>	destek
avasküler	<i>avascular</i>	damardan beslenmeyen, damarsız
avülsiyon	<i>avulsion</i>	sökme, koparma
bilateral	<i>bilateral</i>	ikili, iki kenarlı
biplanar	<i>biplane</i>	iki planda
<i>clunk</i>	<i>clunk</i>	gümbürtü, patırtı, pat diye vurmak
<i>constrained</i>	<i>constrained</i>	kısıtlı, sınırlı, kısıtlayıcı
defekt	<i>defect</i>	bozukluk, kusur
delaminasyon	<i>delamination</i>	yapraklanma, tabakalaşma
derotasyon	<i>derotation</i>	düşey eksen etrafında döndürme
desendan	<i>descending</i>	alçalan, inen
desensitizasyon	<i>desensitisation</i>	hassasiyet azaltma, hassasiyet giderme
deviasyon	<i>deviation</i>	sapma, ayrılma
disfonksiyon	<i>dysfunction</i>	fonksiyon bozukluğu
dislokasyon	<i>dislocation</i>	yerinden çıkmak
disseksiyon	<i>dissection</i>	parçalarına ayırıp inceleme, dokuları kesip ayırma işlemi
distal	<i>distal</i>	merkezden uzak, gövdeden uzak
<i>dome</i>	<i>dome</i>	kubbe

Kullanılışı	Orijinali/Aslı	Türkçe Karşılığı
<i>drape</i>	<i>drape</i>	kaplamak, sarmak, cerrahi alana yapıştırılan steril örtü
drilleme	<i>drilling</i>	delme, sondaj
efüzyon	<i>effusion</i>	sıvı birikimi
eksize etmek	<i>excise</i>	kesip çıkarmak
eksplorasyon	<i>exploration</i>	keşif, araştırmak, incelemek
ekstansiyon	<i>extension</i>	gerilme, geriliş, düzeltme
ekstraartiküler	<i>extraarticular</i>	eklem dışı
ekstramedüller	<i>extramedullary</i>	kemik iliği dışı
ekstrinsik	<i>extrinsic</i>	dış, dışsal, yapı dışı, dıştan gelen
elevasyon	<i>elevation</i>	yükseltme
enfeksiyöz	<i>infectious</i>	bulaşıcı, intani
enflamatuvar	<i>inflammatory</i>	iltihaplı, yangılı
everte etmek	<i>evert</i>	dışa doğru döndürmek, içini dışına çevirmek
faktör	<i>factor</i>	etken, etmen, unsur
fleksibilite	<i>flexibility</i>	esneklik
fleksiyon	<i>flexion</i>	bükme, bükülme, eğilme, katlama
fragman	<i>fragment</i>	parça
<i>gutter</i>	<i>gutter</i>	oluk, çukur, boşluk
hemodinami	<i>hemodynamic</i>	kan dolaşımı mekaniği
heterotopik	<i>heterotypical</i>	yerdışılık, normalden farklı yerde olma
hiatus	<i>hiatus</i>	boşluk, aralık, açıklık
hipoplazi	<i>hypoplasia</i>	gelişememe, hücre azlığı
immobilizasyon	<i>immobilization</i>	hareketsizleştirme
immünosupresif	<i>immunosuppressive</i>	bağışıklık baskılayan
<i>impingement</i>	<i>impingement</i>	vurma, çarpma, darbe, sıkışma
implant	<i>implant</i>	vücut içine yerleştirilen madde
indeks	<i>index</i>	dizin, belirti, gösterge
inferior	<i>inferior</i>	alt, alt kısım, aşağı
<i>ingrowth</i>	<i>ingrowth</i>	içe (doğru) büyüme, batma, ete batma
inkontinans	<i>incontinence</i>	idrarnı tutamama, kendine hakim olamama, duramama
inkorpore	<i>incorporated</i>	birleşmek, birleştirmek
innervasyon	<i>innervation</i>	sinirle donatma, sinir sistemine bağlama
<i>insert</i>	<i>insert</i>	ara parça, (diz ve kalça protezinde polietilen) ara yüzey
insidans	<i>incidence</i>	sıklık, yıllık oluş sıklığı
insizyon	<i>incision</i>	cerrahi kesi
instabilite	<i>instability</i>	kararsızlık, dengesizlik
intramedüller	<i>intramedullary</i>	kanal içi
intravenöz	<i>intravenous</i>	damar içi
intrinsik	<i>intrinsic</i>	iç, içsel, yapı içi, içten gelen
kaviter	<i>cavitary</i>	oyuk, oyuklu
kinezyofobi	<i>kinesiophobia</i>	hareket nedeniyle ağrı korkusu
kollaps	<i>collapse</i>	çökmek, çöküntü, yığılmak

Kullanılışı	Orijinali/Aslı	Türkçe Karşılığı
komorbidite	<i>comorbidity</i>	eş zamanlı hastalık
komponent	<i>component</i>	bileşen, öge, parça, eleman, tamamlayıcı parça
kompresif	<i>compressive</i>	sıkıştırıcı, basınçlı
konvansiyonel	<i>conventional</i>	geleneksel, basmakalıp
kontraktür	<i>contracture</i>	kasın devamlı kasılma halinde olması
korelasyon	<i>correlation</i>	bağlılık, bağlantı, bağlantı, ilinti, ilişki
korreksiyon	<i>correction</i>	düzeltilme
koroziv	<i>corrosive</i>	aşındırıcı
korteks	<i>cortex</i>	kabuk, zar
krepitus	<i>crepitus</i>	eklemde hareket sırasında oluşan çıtırtı sesi
kronik	<i>chronic</i>	devamlı, sürekli
laksite	<i>laxity</i>	gevşeklik
lateral	<i>lateral</i>	yanal, yan parça
<i>lift-off</i>	<i>lift-off</i>	(implantın) kalkması, kalkma, havalanma
ligament	<i>ligament</i>	bağ
longitudinal	<i>longitudinal</i>	uzunlamasına
malnutrisyon	<i>malnutrition</i>	kötü beslenme, beslenme bozukluğu
malpozisyon	<i>malposition</i>	kötü konumlama
mediyal	<i>medial</i>	iç kısım, iç yan
<i>midline</i>	<i>midline</i>	orta hat
migrasyon	<i>migration</i>	göçüş, göç, yer değiştirme
morselize	<i>morselize</i>	küçük parçalar halinde olan
multimodal	<i>multimodal</i>	çok araçlı
noktüri	<i>nocturia</i>	gece sık idrara çıkma
<i>notch</i>	<i>notch</i>	çentik
<i>offset</i>	<i>offset</i>	kaymış, basamaklı, uzantı, mesafe, dengelemek, karşılıklı denkleştirmek
orijin	<i>origin</i>	başlangıç
ossifikasyon	<i>ossification</i>	kemikleşme (süreci)
osteoliz	<i>osteolysis</i>	kemik yıkımı, kemik erimesi
osteotomi	<i>osteotomy</i>	kemik kesimi
otojen	<i>autogenous</i>	kendinden kaynaklanan
patern	<i>pattern</i>	kalıp, örnek, numune
penetrasyon	<i>penetration</i>	delme, içine işleme, delip geçme
perforan	<i>perforating</i>	delen, delik açan, delici
perifer	<i>periphery</i>	çevre, dış kenar
periferik	<i>peripheric</i>	çevrel
periprostetik	<i>periprosthetic</i>	protez çevresi
<i>pie-crusting</i>	<i>pie-crusting</i>	turta hamurunu delme işlemi
poröz	<i>porous</i>	gözenekli
posterior	<i>posterior</i>	arka, arka taraf
poş	<i>pouch</i>	kese şeklinde olan

Kullanılışı	Orijinali/Aslı	Türkçe Karşılığı
profilaksi	<i>prophylaxis</i>	hastalıktan koruma, hastalıktan korunma
prognoz	<i>prognosis</i>	hastalığın sonucunun tahmini, öngörüsü
proksimal	<i>proximal</i>	merkeze yakın, üst uç
prosedür	<i>procedure</i>	yöntem, işlem
pulsatil	<i>pulsatile</i>	aralıklı, vurmali, nabız gibi atan
radyolusen	<i>radiolucent</i>	ışın geçirgen
reaksiyon	<i>reaction</i>	tepkime
rekürens	<i>recurrence</i>	tekrar olma, tekrarlama
remodele	<i>remodelled</i>	biçimi değiştirilmiş, yeniden şekillendirilmiş
revizyon	<i>revision</i>	gözden geçirme, düzeltme yapma
rezeksiyon	<i>resection</i>	kazıma, parça çıkarma, parça alma
rezorbe	<i>resorb</i>	yeniden emmek
rod	<i>rod</i>	çubuk, sırk
rölatif	<i>relative</i>	göreceli
rüptür	<i>rupture</i>	yırtık
santral	<i>central</i>	merkez
segmental	<i>segmental</i>	bölümsel
selektif	<i>selective</i>	seçici
siklik	<i>cyclic</i>	döngüsel, devirli
simülatif	<i>simulative</i>	taklit edilmiş
skar	<i>scar</i>	yara iyileşme dokusu, nedbe
stabil	<i>stable</i>	dengeli
stem	<i>stem</i>	protezin sap kısmı, kök, sap, bitki ve ağaç gövdesi
step	<i>step</i>	basamak
steypil	<i>staple</i>	zimba, "U" çivisi
stilus	<i>stylus</i>	mil, pikap iğnesi, taş kalem
stres	<i>stress</i>	gerilme, vurgu
subkondral	<i>subchondral</i>	kıkırdak altı dokusu
subluksasyon	<i>subluxation</i>	yarı çıkık
superior	<i>superior</i>	üst
torsiyon	<i>torsion</i>	burulma
transkutanöz	<i>transcutaneous</i>	deri içinden geçen, deri içinden uygulanan
transport	<i>transport</i>	ulaştırma, ulaşım
transvers	<i>transvers</i>	enine kesmek, enine
trivektör	<i>three vector</i>	üçlü yöney
tüberkül	<i>tubercle</i>	yumrucuk, küçük yumru, kabarcık, şişlik
unilateral	<i>unilateral</i>	tekli, tek taraflı
uniplanar	<i>uniplanar</i>	tek planda
universal	<i>universal</i>	evrensel
valgus	<i>valgus</i>	dışa çarpık
varus	<i>varus</i>	içe çarpık
vertikal	<i>vertical</i>	dikine kesmek, dikine